

Nyrestein, akutt, nyrekolikk/ureterkolikk - SSHF

 Dokument ID:
I.4.FEL.3-8

 Godkjent dato:
30.01.2023

 Gyldig til:
30.01.2025

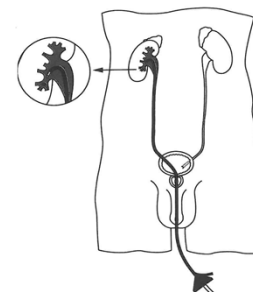
 Revisjon:
5.02

Fagspesifikke prosedyrer/Fellesdokumenter kirurgiske /somatiske senger/Urologi

Omfang: Prosedyren gjelder for sykepleiere og hjelpepleiere.

Ansvar: Leder har ansvar for at prosedyren er tilgjengelig og kjent i avdelingen. Sykepleier som utfører prosedyren er ansvarlig for at prosedyren blir fulgt.

Hensikt: Å sikre forsvarlig sykepleie/behandling til pasient, slik at dette blir ivaretatt etter ulike myndighetskrav og krav i interne retningslinjer/prosedyrer.

Definisjon: Stener i urinveiene er krystaller dannet ulike steder i nyrebekkenet og kan tilta i størrelse over tid. Størrelsen avgjør om de er til hinder i nyrebekkenet eller urinleder og kan gi hydronefrose, smerter og/eller infeksjon. Når pasienten har smerter som ikke kan kontrolleres av smertestillende pga blokkerende stein i urinlederen eller feber, så vil det kunne være aktuelt å avlaste nyren med nefrostomi eller JJ-stent. Pasienter med blokkerende stein og sepsis har en potensielt livstruende tilstand og rask avlastning av nyren er nødvendig.

UTREDNING, OBSERVASJON OG BEHANDLING		Link til prosedyre
Symptomer	<ul style="list-style-type: none"> Smerter i nyrelosjen Banke øm Tak vise/strålende smerter til lysken Bevegelsestrang under smerteanfallet Vannlatingstrang Kvalme/brekninger Hematuri Høy feber, frostanfall/urosepsis 	Antibiotikaprofylakse urologi SSHF Urosepsis/ frostanfall Kirurgiske senger SSHF Antibiotikabruk i sykehus - nasjonal veileder, godkjent i SSHF.
Aktuelle undersøkelser	<ul style="list-style-type: none"> Blod prøver ved innleggelse: Kir/ort profil + Ca, Fosfat, Urinstoff, Urinsyre, Blodkultur Urinstix, mikro + urin baktus CT urinveier/evt. UL abdomen 	
Observasjoner og tiltak Smerter	<ul style="list-style-type: none"> Væske restriksjon under steinanfall da urinen presser på steinen og gir smerter Faste til CT- svar foreligger pga mulig hydronefrose Observasjon av smerter etter NRS skala Administrere smertestillende – forordnet av lege <ul style="list-style-type: none"> Voltaren (NSAID) tabletter/supp som profylakse mot steinsmerter –NSAID er første valg og morfin preparat velges ved uteblitt effekt eller kontraindikasjon: bl.a. Magesår, Graviditet, Høy kreatinin SSK: Oxynorm i.v. ved akutte smerter SSA: Tamsulosin 0,4 mg inntil steinavgang (spontan eller operativ) ved distale uretersteiner 5 mm eller mindre. <ul style="list-style-type: none"> - OBS virkning/bivirkning 	
Diurese	<ul style="list-style-type: none"> Observasjon av diurese <ul style="list-style-type: none"> Hematuri Mengde SSK/SSA: Urinen siles – Obs. stein ved spontan vannlatning 	

Dokument-id:
 I.4.FEL.3-8

 Utarbeidet av:
 Karin Moi / Wenche Nordli

 Fagansvarlig:
 Aage V. Andersen/ Ovidiu-
 Spiru Barnoiu

 Godkjent dato:
 30.01.2023

 Godkjent av:
 Mette Christine
 Emanuelson

 Revisjon:
 5.02

Fagspesifikke prosedyrer/Fellesdokumenter kirurgiske /somatiske senger/Urologi

Ved hydronefrose/ smerte/ feber	<ul style="list-style-type: none"> Innleggelse av nefrostomikateter Innleggelse av JJstent 	Nefrostomikateter 1. gangsinnleggelse, skifte, stell og fjerning SSHF Pasient informasjon: Nefrostomikateter - Innleggelse 1. gang / skifte av nefrostomikateter - Pasientinformasjon SSHF Observasjoner, stell, og fjerning av dren, bølgedren og pigtailkateter Kirurgiske senger SSHF												
Sirkulasjon	<ul style="list-style-type: none"> Antibiotika i.v. ved feber/frostanfall/urosepsis – forordnet av lege Observasjon av temperatur. Væske i.v. (OBS! ikke under stein anfall) BT/puls x 2/ved behov 	Urosepsis/ frostanfall Kirurgiske senger SSHF Antibiotikabruk i sykehus - nasjonal veileder, godkjent i SSHF.												
Behandlingsformer ved fjerning av stein i urinveiene	<ul style="list-style-type: none"> 80 % av steinene avgår spontant. Behandlingsmåter: <ul style="list-style-type: none"> - ESWL - URS - PCNL 	Knusing av nyrestein - ureter renoskopi - URS med lithotripsi - Pasientinformasjon SSHF URS - Urethero Reno Skopi SSHF ESWL - behandling av stein i urinveiene - Dagkirurgi - Pasientinformasjon SSHF Stenknusing / ESWL - Pasientinformasjon SSHF												
Utskrivning	<table border="1" data-bbox="331 1055 1246 1310"> <tr> <td>Behandlingsmodalitet:</td> <td>Billeddiagnostikk:</td> </tr> <tr> <td>Observasjon</td> <td>CT stenserie etter 1. år ved fastlege*</td> </tr> <tr> <td>Medikamentell</td> <td>CT stenserie med ringetime innen 4 uker **</td> </tr> <tr> <td>ESWL</td> <td>CT stenserie etter 3 mnd</td> </tr> <tr> <td>URS</td> <td>- SSK deretter ringetime</td> </tr> <tr> <td>PCN</td> <td>- SSA pasienten kontaktes kun ved reststein på CT</td> </tr> </table> <p>*Fastlege skal da informeres skriftlig om indikasjoner for ny henvisning – dvs listen under behandlingsindikasjon</p> <p>**Pasienten skal da informeres om å ta kontakt ved intraktable smerter eller tegn på infeksjon</p>	Behandlingsmodalitet:	Billeddiagnostikk:	Observasjon	CT stenserie etter 1. år ved fastlege*	Medikamentell	CT stenserie med ringetime innen 4 uker **	ESWL	CT stenserie etter 3 mnd	URS	- SSK deretter ringetime	PCN	- SSA pasienten kontaktes kun ved reststein på CT	Stein i urinveiene SSA
Behandlingsmodalitet:	Billeddiagnostikk:													
Observasjon	CT stenserie etter 1. år ved fastlege*													
Medikamentell	CT stenserie med ringetime innen 4 uker **													
ESWL	CT stenserie etter 3 mnd													
URS	- SSK deretter ringetime													
PCN	- SSA pasienten kontaktes kun ved reststein på CT													

Kryssreferanser

- [1\) Antibiotikabruk i sykehus - nasjonal veileder, godkjent i SSHF.](#)
- [2\) Antibiotikaprofylakse urologi SSHF](#)
- [3\) Observasjoner, stell, og fjerning av dren, bølgedren og pigtailkateter Kirurgiske senger SSHF](#)
- [4\) Nefrostomikateter 1. gangsinnleggelse, skifte, stell og fjerning SSHF](#)
- [5\) Urosepsis/ frostanfall Kirurgiske senger SSHF](#)
- [6\) Knusing av nyrestein - ESWL](#)
- [7\) Kirurgiske Senger, SSK](#)
- [8\) URS - Urethero Reno Skopi SSHF](#)
- [9\) Pasient informasjon: Nefrostomikateter - Innleggelse 1. gang/ skifte av nefrostomikateter SSHF](#)

Eksterne referanser

 Nyrestein: <http://bestpractice.bmj.com/best-practice/monograph/225.html>